

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/188125,Obchody-Narodowego-Dnia-Pamieci-Ofiar-Ludobojstwa-dokonanego-przez-z-ukrainskich-n.html>
10.05.2024, 05:42

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej - Warszawa, 11 lipca 2023

W Warszawie z udziałem przedstawicieli władz państwowych odbyły się uroczystości upamiętniające ofiary mordów dokonanych przez OUN-UPA na terenie województw południowo-wschodnich II RP.

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej – Warszawa, 11 lipca 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej – Warszawa, 11 lipca 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej – Warszawa, 11 lipca 2023. Fot.

Sławek Kasper (IPN)

Przewodniczący Rady Najwyższej Ukrainy Rusłan Stefanczuk i zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski podczas obchodów Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej – Warszawa, 11 lipca 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej – Warszawa, 11 lipca 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej – Warszawa, 11 lipca 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej – Warszawa, 11 lipca 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej – Warszawa, 11 lipca 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej – Warszawa, 11 lipca 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej – Warszawa, 11 lipca 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej – Warszawa, 11 lipca 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej – Warszawa, 11 lipca 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej – Warszawa, 11 lipca 2023. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej – Warszawa, 11 lipca 2023. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej – Warszawa, 11 lipca 2023. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej – Warszawa, 11 lipca 2023. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej – Warszawa, 11 lipca 2023. Fot.

Mikołaj Bujak (IPN)

Marszałek Sejmu Elżbieta Witek podczas obchodów Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej – Warszawa, 11 lipca 2023. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej – Warszawa, 11 lipca 2023. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej – Warszawa, 11 lipca 2023. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej – Warszawa, 11 lipca 2023. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej – Warszawa, 11 lipca 2023. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Premier Mateusz Morawiecki podczas obchodów Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej – Warszawa, 11 lipca 2023. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej – Warszawa, 11 lipca 2023. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej – Warszawa, 11 lipca 2023. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Uroczystości rozpoczęły się od złożenia kwiatów pod tablicą memoratywną w Katedrze Polowej Wojska Polskiego. We mszy świętej odprawionej w intencji ofiar ludobójstwa oraz żołnierzy 27. Wołyńskiej Dywizji Piechoty Armii Krajowej uczestniczyli m.in. Marszałek Sejmu Elżbieta Witek, Szef Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Jan Kasprzyk i zastępca prezesa Instytutu Pamięci Narodowej dr hab. Karol Polejowski.

Po mszy, obchody, których oprawę zapewniła m.in. wojskowa asysta honorowa, kontynuowano na Placu Marszałka Józefa Piłsudskiego. Przedstawiciele władz m.in. premier Mateusz Morawiecki, minister sprawiedliwości Zbigniew Ziobro oraz Przewodniczący Rady Najwyższej Ukrainy Rusłan Stefanczuk złożyli wieńce przy Grobie Nieznanego Żołnierza, a następnie zapalili znicze pod tablicami, które upamiętniają miejsca oporu i samoobrony ludności polskiej dokonanej przez ukraińskich nacjonalistów.

O godzinie 13:00 zebrani na Skwerze Wołyńskim pod Pomnikiem Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez nacjonalistów ukraińskich na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej na terenie województw południowo-wschodnich w latach 1942 – 1947 odśpiewali Hymn Polski i wysłuchali listu od prezydenta Andrzeja Dudy, w którym zaznaczył:

Właśnie teraz, gdy Polacy i Ukraińcy są sobie bliżsi niż kiedykolwiek, czas podjąć wspólny wysiłek, by zagoić bolesne rany pamięci i w pełni pojednać się w duchu historycznej prawdy. To moment bezprecedensowy. Polska, która jako pierwsza na świecie uznała ukraińską niepodległość, należy też do czołówki państw wspierających Ukrainę, heroicznie broniącą się przed rosyjską napaścią.

Wierzę, że również kwestie z bolesnej historii znajdą właściwe rozwiązanie. Z chrześcijańskiego dziedzictwa wynika ważny – wręcz święty – imperatyw godnego pogrzebania zamordowanych, wydobywania ich z anonimowości i ocalenia indywidualnej pamięci, aby bliscy ofiar mogli wreszcie zapalić znicze i odmówić modlitwę przy ich mogiłach. Rozpoczęcie identyfikacji doczesnych szczątków ofiar i przygotowanie im godnego pochówku jest teraz sprawą najważniejszą.

Premier Mateusz Morawiecki w swoim przemówieniu również podkreślił potrzebę ekshumacji ofiar:

Krew zamordowanych woła do nas z przeszłości i wzywa do poszukiwania prawdy i sprawiedliwości. Ekshumacje ofiar i odkrywanie prawdy są hołdem oddanym przeszłości i fundamentem wspólnej przyszłości.

Wybaczyć nie oznacza zapomnieć. A pamięć nie oznacza chęci odwetu.

Następnie odmówiono wielowyznaniową modlitwę i odczytano Apel Pamięci. Główne uroczystości zakończyły się ceremonią złożenia kwiatów pod Pomnikiem Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez nacjonalistów ukraińskich na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej na terenie województw południowo-wschodnich w latach 1942 – 1947 oraz Pomnikiem Żołnierzy 27. Wołyńskiej Dywizji Piechoty. W imieniu Instytutu Pamięci Narodowej wieńce złożyli prezes dr Karol Nawrocki oraz zastępca dyrektora dr hab. Krzysztof Szwaagrzyk.

***

[Lista publikacji i materiałów naukowych, popularnonaukowych oraz audio opracowanych przez IPN.](#)